

Verslag zomere excursie Hollandse Duinen, 11-8- 2018

Erik van der Spek, Regina Oors, Huib Koel, Jan Smit, Joop van de Nieuwegiessen

Inleiding

Op verzoek van EIS was de zomere excursie dit jaar in het Nationaal Park i.o. Hollandse Duinen waar in samenwerking met DUNEA en Staatsbosbeheer een 5000 soorten jaar werd georganiseerd.

Wij waren te gast bij Staatsbosbeheer in de Coepelduynen en de Boswachterij Noordwijk. Boswachter Casper van Zuyderduyn was onze gastheer tijdens deze excursie. Bezocht zijn: het Guytendel in De Coepelduinen, de zuidwesthoek van Berkheide, Lentevreugd en de Ezelenweide in Meijendel. Daarnaast stonden er nog kleurvallen in de Noordduinen.

Aangezien dit gebied al relatief goed is onderzocht en er in 2018 heel veel werd geïnventariseerd, ging het bij deze excursie meer om het beter in beeld brengen van de verspreiding van soorten, dan om het completer krijgen van de soortenlijst. Er komt een verslag over het hele 5000 soortenjaar waarin ook het totaal aan waargenomen soorten bijen besproken zal worden.

Figuur 1. Impressie van de excursie in het Hollands Duin.
Foto Regina Oors.

Resultaten

Voor een uitgebreide soortenlijst hielp het niet mee dat 2018 een extreem droge zomer kende, waardoor

alleen in valleien nog wat bloeiende planten te vinden waren.

Er zijn tijdens de excursie 20 soorten bijen waargenomen, waarvan twee soorten als kwetsbaar in de Rode Lijst staan: de grote koekoekshommel *Bombus vestalis* en de glimmende smaragdgroefbij *Lasioglossum nitidulum*. Daarnaast vonden we 13 soorten wespen.

Beheeradvies

Huib Koel adviseerde de boswachter nog om een aantal dennen te ringen om de hoeveelheid dood hout in de bosrand te vergroten. De kevergangen die hier in zullen ontstaan kunnen nestgelegenheid bieden aan de boomtsetselbij *Osmia paritiena* of bosmetselbij *Osmia uncinata* en deze zo kunnen helpen in hun voortbestaan in Nederland. Hij bood ook aan om wanneer deze maatregel wordt genomen te monitoren of deze soorten er gebruik van gaan maken. Vooral de Ezelenweide lijkt geschikt om dat hier de voedselplanten op korte afstand van de potentiële nestbomen voorkomen.

Summary

Report of the summer excursion to the national park Hollands Duin concerning the 5000 species year. Few species of bees (20) and wasps (13) were active because of the dry summer.

Info tabel 1.

Bezochte gebieden

- A Noordwijk, Noordduinen (Ac. 92-476)
- B Coepelduinen, Guytendel (Ac. 88-470)
- C Berkheide (Ac. 87-467)
- D Lentevreugd (Ac. 86-464)
- E Meijendel, Ezelenweide (Ac. 84-464)

Bijen

Z = zeldzaamheidsklasse

- a = algemeen
- z = vrij zeldzaam
- zz = zeldzaam
- zzz = zeer zeldzaam

T = trend

- 0/+ = stabiel/toegenomen
- t = afgenomen
- tt = sterk afgenomen

RL = status Rode Lijst 2018

- GE = gevoelig
- BE = bedreigd
- KW = kwetsbaar
- TNB = thans niet bedreigd

Tabel 1. Waargenomen soorten in de bezochte gebieden.

Familie Soort	Nederlandse naam	Z	T	RL	A	B	C	D	E
Apidae									
bijen									
Apis mellifera	honingbij							x	
Bombus campestris	gewone koekoekshommel	a	o/+	TNB		x			
Bombus lapidarius	steenhommel	a	o/+	TNB		x		x	x
Bombus lucorum	veldhommel	a	o/+	TNB				x	
Bombus pascuorum	akkerhommel	a	o/+	TNB		x	x	x	
Bombus vestalis	grote koekoekshommel	z	t	KW					x
Coelioxys mandibularis	duinkegelbij	zz	o/+	TNB		x			
Colletes fodiens	duinzijdebij	z	o/+	TNB				x	
Colletes succinctus	heizijdebij	z	o/+	TNB				x	
Dasypoda hirtipes	pluimvoetbij	a	o/+	TNB		x	x		x
Halictus confusus	heidebronsgroefbij	z	o/+	TNB	x	x		x	x
Halictus rubicundus	roodpotige groefbij	a	o/+	TNB				x	x
Halictus tumulorum	parkbronsgroefbij	a	o/+	TNB	x				
Lasioglossum calceatum	gewone geurgroefbij	a	o/+	TNB	x				x
Lasioglossum leucopus	gewone smaragdgroefbij	z	o/+	TNB	x				
Lasioglossum leucozonium	matte bandgroefbij	a	o/+	TNB	x			x	x
Lasioglossum nitidulum	glimmende smaragdgroefbij	zz	t	KW	x				
Osmia spinulosa	gedoornde slakkenhuisbij	zz	o/+	TNB		x			
Sphecodes albilabris	grote bloedbij	a	o/+	TNB		x		x	x
Sphecodes monilicornis	dikkopbloedbij	a	o/+	TNB				x	
Vespidae - plooiwesp									
Ancistrocerus gazella						x		x	
Ancistrocerus parietum	gewone muurwesp					x		x	
Polistes dominula	Franse veldwesp							x	
Vespula germanica	Duitse wesp				x	x		x	x
Vespula vulgaris	gewone wesp						x		x
Crabronidae - graafwespen									
Bembix rostrata	harkwesp				x	x		x	x
Philanthus triangulum	bijenwolf					x		x	
Sphecidae - langsteelgraafwespen									
Ammophila sabulosa	grote rupsendoder				x	x			x
Podalonia luffii	duinrupsendoder					x			
Chrysididae - goudwespen									
Hedychrum rutilans									x
Pompilidae - spinnendoders									
Episyron rufipes	gewone roodpootspinnendoder						x		
Pompilius cinereus	grijze spinnendoder						x		
Thiphiidae - keverdoders									
Tiphia femorata	grote keverdoder				x				
Syrphidae - zweefvliegen									
Eristales tenax	blinde bij					x			